

ความที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๖๒๐๑/ ๓๕๖๑

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.
 ๓. คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
 ๔. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) ขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) และ (๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ได้ทรงงานเรื่องน้ำมาโดยตลอด และทรงห่วงสถานการณ์น้ำที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทรงเห็นว่าข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำ และด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล จึงพระราชทานพระราชดำริให้ Massachusetts Institute of Technology (MIT) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนากลไกการรวบรวมข้อมูลและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เกิดเป็นระบบเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ และนำไปใช้งานได้จริงในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศเชื่อมต่อและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมอุตุนิยมวิทยา กรุงเทพมหานคร จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้บริหารจัดการน้ำ

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมากว่า ๑๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธย โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดตั้ง สสนก. ภายใต้สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวบรวม

/และวิเคราะห์...

และวิเคราะห์ข้อมูล จัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร นำเสนอผลการวิจัยและพัฒนาให้องค์กรต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตร ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้หน่วยงาน ประชาชน และชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวก และเกิดประสิทธิผลต่อไป

หลังจากอุทกภัยปี ๒๕๕๔ รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการมีข้อมูลและระบบสารสนเทศที่พร้อมเพื่อการตัดสินใจในการรับมือกับภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที จึงให้ “พัฒนากล้องข้อมูล ระบบพยากรณ์ และเตือนภัย” โดยมอบหมายให้ สสนก. ดำเนินการ “พัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ” เพื่อเป็นระบบกลางในการบูรณาการข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ ทั้งข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำปัจจุบัน ข้อมูลการคาดการณ์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดการใช้งานระบบข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในภาวะปกติ และภาวะวิกฤต ปัจจุบันคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติได้ดำเนินการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จำนวน ๑๓ หน่วยงาน และได้นำไปใช้ประโยชน์จริงในการทดสอบประสิทธิภาพการระบายน้ำในพื้นที่ปลายน้ำ และปฏิบัติการร่วมระบายน้ำในพื้นที่ปลายน้ำ ในปี ๒๕๕๕ สนับสนุนข้อมูลปฏิบัติการผลักดันน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี ๒๕๕๖

รัฐบาลปัจจุบัน ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และมอบหมายให้ สสนก. เป็นประธานอนุกรรมการจัดการระบบข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ในคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำร่างแผนแม่บทการพัฒนาข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย ขยายผลการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเพิ่มขึ้นอีก ๑๗ หน่วยงาน รวมทั้งสิ้นเป็น ๓๐ หน่วยงาน

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ เห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประสานส่วนราชการเพื่อจัดทำแผนการเสนอร่างกฎหมายในระยะ ๑ ปี โดยให้ส่วนราชการเร่งเสนอร่างกฎหมายที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดลำดับความสำคัญของร่างกฎหมายที่จะผลักดันเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดทำแผนการเสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ไปแล้วนั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่รุนแรงขึ้นในปัจจุบัน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการน้ำในอนาคต ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับการจัดข้อมูลให้เป็นกลุ่มเชื่อมโยงกันเพื่อการวิเคราะห์และประมวลผลจนได้เป็นข่าวสารพร้อมใช้งานจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนการตัดสินใจบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

ปัจจุบันการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารระดับสูงของประเทศอาศัยข้อมูลจากระบบย่อยๆ หลายระบบที่ไม่ได้มีการบูรณาการร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือช่วยในการจัดการและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ แบบรวมศูนย์ ที่สามารถจัดชุดข้อมูลแยกตามสถานการณ์จำลองครอบคลุมทุกเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งข้อมูลพื้นฐานอื่นๆ ที่อยู่โดยรอบพื้นที่นั้นๆ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ตัดสินใจ เตือนภัย แก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที

/หน่วยงานหลัก...

หน่วยงานหลักที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ต้องมีความพร้อมและศักยภาพในการรวบรวมข้อมูล และจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ด้วยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บ สำรองและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งให้บริการแก่หน่วยราชการต่างๆ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดลำดับความสำคัญของร่างกฎหมายที่จะผลักดันเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำของประเทศ ได้โดยสะดวก รวดเร็ว อย่างเท่าเทียมกัน และส่งเสริมให้เกิดการปฏิรูประบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำของประเทศอย่างเป็นเอกภาพ

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ให้จัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและพัฒนาให้เกิดศูนย์ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ ให้บริการข้อมูลด้านน้ำและภูมิอากาศเพื่อบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติ ภาวะวิกฤตและสนับสนุนแผนพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อการปรับตัว รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัย พัฒนา ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ที่สำคัญถ่ายทอดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ประชาชนและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิผล

๔.๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ จำนวน ๑ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งได้มาจากการสรรหากรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๔ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อธิบดีกรมชลประทาน และผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปตามที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ สสนก. ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) พร้อมทั้งจัดทำคำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. เรียบร้อยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔)

๕. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

สสนก. ได้นำร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เสนอคณะกรรมการบริหารสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตรเพื่อพิจารณาจำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งมีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

/๕.๑ การประชุม...

๕.๑ การประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ... และขอให้ดำเนินการตามขั้นตอนแล้วนำเสนอที่ประชุมต่อไป

๕.๒ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการมีมติให้แก้ไขข้อความในร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. และให้นำร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขแล้วไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕.๓ การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ คณะกรรมการรับทราบรายงานความก้าวหน้าในการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้มีขึ้นในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘

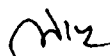
๕.๔ การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ คณะกรรมการรับทราบผลการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๓๘๒ คน แบ่งเป็น กลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน ๒๐๕ คน และ ผู้แทนภาคประชาชน (เครือข่ายคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำชุมชน) จำนวน ๑๗๗ คน โดย สสนก. ได้รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะจากการจัดสัมมนาเพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้รับความคิดเห็นและข้อเสนอจากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ พ.ศ. เพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติและส่งให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๗๑๓๒ ต่อ ๑๐๒ (สุณัย)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๒ ๗๑๓๓

E-mail sunai@haii.or.th